

Leerstoelen Hedendaagse Islam aan UGent en UCL

Fund Fonds
Fonds Baillet Latour

Logo Fonds Baillet Latour

– UCL) en **MENARG** (the Middle East and North Africa Research Group - UGent). De Leerstoelen promoten de studie van de hedendaagse islam vanuit een interdisciplinair perspectief, rekening houdend met de talrijke vormen van moslim-zijn vandaag de dag.

(20-01-2016) De islam is momenteel onderwerp van verhitte discussies, maar ook van ingrijpende veranderingen. Wetenschappers van de UGent en van UCL slaan de handen in elkaar om de veranderingen in de islam beter te begrijpen.

Met de steun van de Baillet-Latour foundation lanceren de UGent en de UCL op donderdag 21 januari 2016 de Leerstoelen Hedendaagse Islam. Naast **vernieuwend onderzoek** bieden de leerstoelen ook de mogelijkheid om **beter onderwijs en dienstverlening aan de hele samenleving** aan te bieden.

Tijdens de inhuldiging zal een inaugurale lezing gehouden worden door **professor Yadh Ben Achour**, historische figuur uit de recente politieke omwenteling in Tunesië.

De Leerstoelen Hedendaagse Islam worden geïntroduceerd door **CISMOC** (Centre Interdisciplinaire d'Etudes de l'Islam dans le Monde Contemporain

Een innovatieve academische benadering

Tot nu toe werd de islam aan universiteiten vanuit een historische en filologische insteek bestudeerd. De leerstoelen Hedendaagse Islam daarentegen zullen de islam vanuit sociologische, antropologische en politiekwetenschappelijke invalshoeken belichten. Deze benadering is dan ook een nieuwe uitdaging die overeenkomt met de realiteit van vandaag.

Twee complementaire Leerstoelen

Zowel bij de MENARG als bij het CISMOC zullen tenminste twee onderzoekers voor een periode van 3 jaar werken aan beter islamonderwijs en –onderzoek. De complementariteit van MENARG, meer gericht op het Midden-Oosten, en CISMOC, meer gericht op de islam, zorgt voor een juiste samensmelting van verschillende accenten.

Begrip, een sleutel voor de toekomst

Onderzoek naar de verschillende soorten moslims en hun voorkeuren in zowel Europa als de Arabische wereld, rekening houdend met de bestaande tendensen om dit in goede banen te leiden, zal helpen om beter inzicht te krijgen in de huidige maatschappelijke veranderingen.

De Leerstoelen zullen de organisatie van grote congressen en symposia waarbij deskundigen en onderzoekers bepaalde aspecten naar voren en als centra van excellentie concrete steun bieden aan de samenleving.

Inaugurale lezing door professor Yadh Ben Achour

Professor Yadh Ben Achour is een Tunesische advocaat, gespecialiseerd in islamitische politieke theorieën. Als decaan van de Faculteit der Juridische Wetenschappen van Tunis en lid van het Instituut voor internationaal Recht, genoot hij een voornamelijk academische carrière en ontving talrijke prijzen en onderscheidingen. Hij is een belangrijke speler en een **bevoorrechte getuige van de Tunesische politieke geschiedenis**: lid van de Economische en Sociale Raad onder voorzitterschap van voormalig president Habib Bourguiba en ontslagnemend lid van de Constitutionele Raad onder het voorzitterschap van voormalig president Zine El Adidine Ben Ali, waartegen hij oppositie voerde.

Doorheen de Tunesische revolutie van 2011 speelde Yadh Ben Achour ook een essentiële politieke rol als hoofd van de Hoge Autoriteit voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de revolutie. Hij bracht intellectuelen, revolutionairen en de vertegenwoordigers van de verschillende partijen en verenigingen samen voor het opzetten van de instellingen die verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de democratische transitie in Tunesië.

Recherche UCL-UGent

Les islams contemporains au cœur de 2 Chaires UCL-UGent.

L'UCL et l'UGent inaugurent ce 21 janvier 2016 deux Chaires conjointes sur les islams contemporains, financées via la Fondation Baillet Latour, avec le support de la Fondation Louvain. L'objectif de ces Chaires est double :

- approfondir et élargir la connaissance de l'islam contemporain, en tenant pleinement compte de la diversité des manières d'être musulman, que ce soit en Belgique et plus généralement en Europe ou dans l'ensemble du monde musulman ;
- accompagner la société à mieux comprendre l'ampleur des transformations en cours pour les gérer le plus adéquatement possible.

Ces deux Chaires visent à développer les activités de recherche, de diffusion et d'enseignement sur l'islam contemporain au sein du Centre interdisciplinaire d'études de l'islam dans le monde contemporain (CISMOC) de l'UCL, dirigé par Brigitte Maréchal, et du Middle East and North African Research Group (MENARG) de l'Université de Gand, dirigé par Sami Zemni. La création de ces Chaires permet de consolider chacun de ces deux pôles, en leur permettant de développer leurs activités propres, en fonction de leurs spécificités et de leurs priorités, mais leur offre par ailleurs une opportunité d'accroître leurs collaborations interuniversitaires en vue de mieux répondre aux très nombreux besoins de recherche, d'enseignement et sociétaux qui se posent.

Côté UCL, la Chaire a pour ambition, en termes de recherches, de faire fructifier une expertise dans l'analyse du devenir de l'islam contemporain, autour de trois axes : champ islamique et radicalisme ; identités et appartenances de la jeunesse musulmane ; et transformations de la pensée musulmane contemporaine.

Ces recherches apporteront des connaissances pouvant servir l'action publique, les initiatives privées et, plus en général, la connaissance des réalités musulmanes qui font désormais partie de la réalité de la société belge et européenne. Le Fonds Baillet Latour permet au CISMOC de bénéficier de l'apport de trois nouveaux chercheurs :

- Abdessamad Belhaj (docteur en islamologie de l'Université de Rabat et docteur en sciences politiques de l'UCL) travaillera sur la question des figures d'autorités musulmanes et de leurs légitimités mais aussi l'analyse de discours contemporains.
- Mehmet Orhan (docteur en sciences politiques de l'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales de Paris) réalisera une sociographie de l'islam ture en Belgique ;
- Antoine Delporte, titulaire d'un master en sociologie, entame une thèse sur la jeunesse musulmane et les rapports entretenus aux quartiers, entre autres sous l'aspect des dimensions ethniques et religieuses.

Du côté de l'enseignement, entre autres un programme annuel de formation continue en « sciences religieuses: islam », unique dans l'espace Belge et européen, qui donne lieu à un certificat interuniversitaire est conjointement porté par l'UCL, l'Université Saint-Louis et une association musulmane, Emrid Network. Le cursus entend proposer l'enseignement d'un islam renouvelé, réflexif, à partir des questionnements des musulmans européens.

Côté UGent, le Fonds Baillet-Latour permet au MENARG de renforcer son programme de recherche, notamment en renforçant le projet de recherche de Fabio Merone, sur les changements dans l'islam politique et le salafisme depuis les révolutions arabes. Travaillant concrètement sur la Tunisie, terrain qu'il connaît très bien, cette recherche développera un pôle de recherche sur les grandes transformations politico-religieuses ces dernières années.